

Dissertatio medica de ... oder Heimwehe ... / [Johann Hofer].

Contributors

Hofer, Johann, 1669-1752.
Harder, Johann Jacob, 1656-1711.
Universität Basel.

Publication/Creation

Basileae : Typis Jacobi Bertschii, [1688]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ftsfrdfc>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

De

NOSTALGIA,

Oder

Heimwehe:

Quam

Supremi Numinis auxilio adstante

PERMISSV ET CONSENSV

*Magnifici, Excellentissimi & Gratosissimi**Medicorum ORDINIS,*

In Perantiqua Rauracorum Vniuersitate

PRÆSIDE,

Viro Experientissimo, Excellentissimo,

DN. JOH. JAC. HARDERO,

Phil. & Med. Doct. Anatom. & Botan. Profess.

Celeb. Sereniss. Marchion. Bada-Durlac.

Archiatro, &c.

Ad D. XXII. Jun. Ann. M. DC. LXXXVIII.

Amico eruditorum examini proponit,

JOHANNES HOFERVS,

Alfato - Mylhusinus.

VIRIS

*Nobilissimis, Excellentissimis, Experientissimis,
Celeberrimis, Clarissimis*

DN. NICOLAO EGLINGERO, Med. Doct.
& Theor. Profess. in Illustr. Acad. Basil. Meritiss. Ordinis Gra-
tios. h. t. Dec. Spectatiss.

DN. JACOBO ROTHIO, Med. Doct. &
Practic. Profess. Clariss. Ord. Medic. Seniori Graviss.

DN. JOH. JACOBO HARDERO, Med. D.
Anatom. & Botan. Profess. Famigeratiss. Sereniss. Marchion. Ba-
da-Durlac Archiatr. S. R. I. Acad. Nat. Curiosor. & Patavin. Il-
lust. Recuperat. Socio Meritissimo.

DN. THEODORO ZVINGERO. Med. D.
& Phil. Nat. Profess. Acutiss. S. R. I. Acad. Natur. Curiosor. Ad-
junct. Digniss. Dict. Aristoteles, Hospiti Gratosiss.

Fautoribus, Præceptoribus, Studiorum Promotoribus
Benignissimis,

ut &

Viro Reverendo & Doctissimo

JOH. PHILIPPO HOFERO, A. L. M. Eccl.
Mylhus, Pastor. vigilantiss. Fratri plurimum honorando.

*Progymnasma hoc Academicum in debita
observantia Symbolum ut decet & par est,*

L. M. Q.

S. F. Author.

Q. D. B. V.

§. I.

DUm ego nuper post intermixta, ut fieri par est, studiis gaudia, exhortatu & Consilio Magnorum Virorum de exhibendo specimine quodam publico sollicitus, incomprehensibilem Rerum Medicarum varietatem attento inspicere animo, dubius omninò hæsi, quamnam differendi materiam eligerem, quodve argumentum disputatoriæ exercitationis gratia ventilarem? Varia enim se se statim obtulerunt, in quibus enodandis vires ingenii sufficienter explorare potuissem, themata, de quibus hinc diu multumque cogitabam. Subinde etiam istas interrupt cogitationes tenuitatis meæ, leviumque in sublimioribus his studiis profectuum conscientia; quin eadem me primitus à tali proposito abstertere conabatur, idque potuisset omninò, nisi persuasus mihi fuisset, conatus hos qualescunque & Patronis, & Præceptoribus & Amicis æqualiter placituros. Inter has verò curas oppidò in mentem venerunt historiæ quorundam juvenum, ita afflictorum, ut nisi in Patriam reiecti essent, siue feбри, siue Tabe consumpti, sup-
A 2 premium

premiū in exteris oris diem obivissent. Morbum hinc judicavi, qui quò minùs à Medicorū ullo hucusque explicatus est, eò magis describi & exponi mereretur.: quod equidem dissertatione hāc à me utcunque præstitum credo, non tamen ita, ut vel mihi promittere, vel Lectori Benevolo persuadere auserim, me narrationem affectus sive adcuratam, sive perspicuam, sive perfectam erroribusque vacuam exhibuisse; deficiunt certè plura ad historiam morbi pertinentia, multa confusè tradita, neque pauca erronea; singulorum nihilominus veniam & peto & spero, modò Lectoris æquitas perpendere dignabitur, & juvenem hęc scripsisse, & primum de nova materia disseruisse, ut saltem experiretur, non quantum jam ferre recusent humeri, sed quantum olim valituri sint.

§. II.

Negotium itaque hoc ut decenti animo aggrediar, Nomen ipsum ante omnia se se considerandum offert, quod equidem Helvetii vernaculā linguā affectui dudum imposuerunt, ex dolore amissæ dulcedinis Patriæ desumptum, dum appellarunt *das Heim-weh*; quasi doleant hoc morbo decumbentes, non nisi, quia aurā patriæ jucundā destituuntur, aut se eā nunquam amplius usuros sibi imaginantur. Hinc & cum Helvetii in Galliis affectu hoc sæpeprehendantur, apud eandem quoque Nationem appellari meruit la Maladie du Pays. Caruit autem hucusque peculiari nomine in Medicina, quod à nullo, quantum quidem ego novi, Medico hactenus vel probè observatus, vel studiosè expositus sit; adeò ut de eodem primus ego prolixius dicturus, primus simul nomen indere necesse habuerim, quale quid ante me quoque fecisse novi omnes, quibus res quædam

dam nova exponenda incubuit. Neque verò de nomine deliberanti convenientius occurrit, remque explicandam præcisius designans, quam *Nostalgias* vocabulum, origine græcum, & quidem duabus ex vocibus compositum, quorum alterum *Νόσος* Reditum in Patriam, alterum *Αλγος* dolorem aut tristitiam significat: Vt adeò ex vi vocis *Νοσταλγία* designare possit tristem animum ex reditûs in patriam ardenti desiderio oriundum. Si cui verò magis ardeat *Νοσομανίας* aut *φιλοπατριδωμανίας* appellatio, perturbatum animum ob impeditum in Patriam à qualicunque causa reditum denotans, per me omnino licebit.

§. III.

Nostalgia autem, quantum quidem ego in rei obscuritate percipere possum, est symptoma imaginationis læsæ, à spiritibus animalibus unicas ferè vias motu suo per albos striatorum cerebri corporum tractus, centrique ovalis tubulos repetentibus, hincque unicam potissimum eamque perpetuam repetendæ patriæ ideam in anima excitantibus oriundum, variis simul aliis nunc vehementioribus, nunc mitioribus symptomatibus stipatum. In qua descriptione adfectum inter symptomata imaginationis læsæ colloco, neque enim existimo, quenquam adcuratè attendentem aliò melius relegare posse. Imaginationem autem lædi, facile patet ex eo, quòd homines ita laborantes à paucis objectis externis moveantur, nihilque fortiolem impressionem efficiat, quàm patriæ repetendæ desiderium. Cum enim illa animæ facultas in naturali statu indifferens sit, ad quævis occurrentia objecta excitari, moveri, ideasque formare, sequitur omnino, eandem

imminui si ad pauca excitetur, sique spiritus animales unos saltè cerebri tractus continuè permeando, solùm quoque unius objecti ideæ formandæ occasionem præbeant. Neque litigabo multum, si quis hic delirii melancholici & quidem fixi aliquid admisceri contendat, dum enim spiritus diu multumque circa unam saltem ideam in mente suscitandam sunt occupati, vix aliter fieri potest, quin tandem iidem aut fatigati, aut ex parte exhausti perturbentur, inconcinne moveantur, phantasmataque varia sive circa unum, sive circa diversa objecta commoveant.

§. IV.

Explicata morbi essentiâ, proximum est ut illiusdem sic descripti existentiam demonstrem; sed quomodo hoc melius, quam exemplis & historiis? quorum equidem prolixum numerum audire, cuiunque cum copiarum in Galliis Helveticarum centurionibus paulisper conversari datur. Nuper & ex Viro fide dignissimo percepi, in Basiliensi hac civitate olim studiorum causâ degisse juvenem egregiæ indolis Bernatem, qui per aliquantillum tempus tristem se præbens, tandem in morbum incidit, continua sed non adeò ardente febre stipatum, anxietates cordis sese miscuisse, indiesque pejora symptomata advenisse, è quibus domestici imminentem brevi mortem suspicantes publicas jam pro eo preces fundere curaverint; tandem verò Pharmacopœum advenisse, ex præscripto Medici clyisma infusurum, eumque, quamprimùm ægri statum, dicta factaque cognoverat, consuluisse, ut lecticâ statim conducendâ æger, quantumcunque imbecillis & moribundus videatur, in Patriam remitteretur, morbum non esse alium, quàm Nostalgiam, quæ nullum ad-

mittat

mittat remedium, præter reditum in patriam. Quo audito consilio, observatâque simul eidem obediendi promptitudine in domesticis, æger jam semimortuus spiritum liberiùs ducere, ad quæsitâ commodiùs respondere, animiqûe majorem tranquillitatem ostendere cœpit. Vix autem milliaribus aliquot ab urbe nostra fuit, cùm symptomata jam omnia tantùm penitùs non remitterent, remiserunt certè in totum, integræque sanitati restitutus fuit, antequam Bernam ingressus esset. Neque diu abhinc est, ex quo Rustica quædam agri Basiliensis ex alto delapsa, adeò graviter lædebatur, ut pro mortua sublata, atque in Nosodochium deportata, per aliquot dies sine sensu & motu jaceret: tandem autem usu Remediorum tam Pharmaceuticorum quàm Chirurgicorum ad se rediit paulatim, cumqûe videret, inter aniculas se versari rixosas & querulas, Nostalgia statim correpta, cibos atque medicamenta singula, quibus ob virium magnum languorem maximè indigebat, respuit, frequenti ejulatu nihil aliud ingeminans, quàm **Ich wil heim/ ich wil heim/** neque ad interrogationes quascunque aliud respondens, quàm idem illud **ich wil heim.** Tandem ergò à parentibus licèt maximè imbecillis domum est delata, ubi intra paucos dies, nullius ferè medicamenti ope integerrimè convaluit. Nota sunt & alia exempla, quæ pariter adducere possem, nisi rem sufficienter jam demonstratam crederem, aus aliàs brevitati studerem.

§. V.

Ex dictis haud difficulter conjicitur, subjecta hujus Affectus imprimis juvenes esse, atque Adolescentes exteras in Regiones missos: neque tamen eos

eos omnes & singulos, nec multos quoque esse notamus, sed eos præprimis, qui domi sibimet vivere tenebantur, omni in publicum prodeundi aut honesta etiam sodalitia frequentandi libertate destituti. Hoc enim educationis more fit, ut liberi benè aliàs nati, probèque habiti, sed nullo hominum consortio assueti, cùm ad exteras nationes emittuntur, peregrinis moribus, ac vivendi rationibus adulescere, maternique lactis oblivisci nesciant, timidi præterea existant, atque unice dulci patriæ memoriâ delectentur, donec tandem peregrinæ auræ tædio capti, vel diversis incommodis afflicti, noctu diuque reditum in patriam meditentur, & cùm ab eo prohibentur, sensim ac sensim in eum affectum incendant. Sunt qui hunc morbum Nationi Helveticæ, inque ea inprimis Bernensis Reipublicæ Civibus & subditis Endemium esse perhibent; sed enim falsum hoc esse, partim exemplum superius allatum docuit, partim observationes aliorum commonstrant. Quamvis non negârim, plures omninò ex hoc, quàm ex illo Nationis pago malum illud pati. Sed & in reliquis Europæ Gentibus taliter affectos crediderim, apud quos aliàs haud pauci, ut Observatores Medici Celeberrimi adnotârunt, ex sola mortis imaginatione constanti & pertinaci vel in morbos periculosos inciderunt, vel vitæ terminum prorsus accelerarunt. Si tamen Helvetica progenies omnium frequentissimè hoc symptomateprehendantur, nescio an jusculi matutini in peregrinando defectus, aut lactis Gentilis, quâ sagineata natura subinde carere nescit, penuria, aut quod his potius est prohibitus libertatis patriæ usus, aut quid aliud accusandum veniat,

§. VI.

Partem quod concernit affectam, eam non aliam esse cuivis patet, quam ubi imaginativæ animæ facultati in actûs deducendæ occasio datur. Cum verò mens nihil imaginari possit, nisi corporeum, ac imaginando ad corpus se convertat, objectique corporei imaginem contempletur, benè hinc consequi arbitror, eam cerebri partem, in qua tales objectorum imagines per certum spirituum animalium motum repræsentantur, primariò affici: Hæc verò pars cerebri à quibusdam centrum ovale vocatur, quod per me quidem licet, ego verò hætenus dicere malui, intimam cerebri partem infinitis ex fibrillis nerveis constantem, in quibus spiritus continuò undulantur, affligi.

§. VII.

In causis Nostalgiae enodandis, proximæ & remotiorum habenda ratio, singulas enarrabo, prout unam ex altera fluere ac derivari concipio. Et quidem proximam existimo esse spirituum animalium continuam ferè vibrationem per eas medullæ cerebri fibras, in quibus vestigia idearum Patriæ impressa adhuc hærent. Hæc autem vestigia adeò fortiter à frequenti Patriæ meditatione, ejusque repræsentatione impressa credo, ut spiritus animales dein sponte eadem jugiter sequantur, sicque animam ad contemplantam Patriæ imaginem continuò suscitent. Non secus atque observamus in somno frequenter suggeri ideas rerum, quæ vigilantibus obvenerunt, impressionemque profundiorē fecerunt. Spiritus nimirum animales, si vias quasdam cum aliqua contentione penetrârunt, easque tantillum dilatârunt, suæ relictæ libertati, quod in somno contingit, pri-

stinias vias facile inveniunt, pristinos motus alacriter edunt, pristinasque sic ideas jugiter regerunt. Neque tamen in somno tantum hoc contingit, quin & vigilantes, (si diu multumque circa idem objectum imaginativam animæ facultatem exercuerunt, & spiritus ad frequenter percurrentes eosdem tractus adfuefecerunt, porosque ac tubulos, in quibus Spiritus iidem acceptum ab objectis motum determinatum exerunt, dilatârunt,) idem planè objectum sibi vel ultrò sæpissimè obversans deprehendent, dum spiritus consuetos suos motus tantum non continuè edent. Atque ubi hæc ita fiunt, spiritus ipsi ab aliis objectis vix amplius movebuntur, vel etiamsi moveantur, anima tamen circa Patriæ ideam unicè occupata, ad eos motus, vel nihil vel parum, aut obiter saltem attendit; planè sicut illis accidere solet, qui ex profunda meditatione in ecstasin rapti minus sentiunt, non vident adstantes, nec audiunt eosdem obloquentes, etsi enim ab hisce motibus externis sensoria vellicentur, anima tamen alienis occupata ad illos motus minimè attendit.

§. VIII.

Causæ remotiores sive antecedentes internæ, aliis Proegumenæ, variæ omnino sunt in corpore latentes, quæ animum ad repetendas Patriæ ideas suscitare valent. Inprimis autem hic morbus aliquis præcedens, qualiscunque is sit, modò vel periculum vel diuturnitatem minitetur, occasionem Nostalgiae præbet, in quibus morbis l. malè tractati, vel commodo ministerio destituti, facile tristes redduntur, Patriam continuò meditantur, ac ob perpetuam illius repetendæ cupidinem tandem in hoc malum incidunt. Causæ antecedentes externæ, sive procatarticae

tartaricæ ex mutata vivendi ratione derivari debent. Aëris primum varietas haud parum ad dispositionem sanguinis & spirituum pervertendam contribuit: plurimum faciunt peregrini mores, diversissima victus ratio, quibus & varia alia obvenientia incommoda, injurias illatas, & sexcenta alia addere liceret. Juvenes enim si patrios mores, delicias, aliasque vivendi consuetudines ita imbiberunt, ut iis tenaciter obhæreant, in exteras regiones emissi, alienis moribus victuique adsuescere nesciunt: plures eorum, tametsi quandoque sibi vim inferre conentur, id tamen à se impetrare haud valent, quin à levi malo aut incommodo occurrente non nisi Patriæ dulcedinem sibi ob oculos ponant, ad animum revocent, ac sic ex continuo in Patriam revertendi desiderio ad affectum disponuntur, imò eodem planè corripuntur, nisi brevi reditus concedatur.

§. IX.

Signa diagnostica, quæ Nostalgiam imminentem indicant, ex ipsa juvenum conditione petenda: si enim tristes frequenter obambulent, si peregrinos aversentur mores, si fastidio exterarum conversationum capiantur, si naturâ ad melancholiam inclinent, si jocos aut levissimas injurias, vel exigua incommoda alia ægerrimo ferunt animo, si avari sunt, si patriæ delicias jactitent frequenter, atque omnibus peregrinis præferant, & quæ sunt alia: certè ii ad Nostalgiam maximè dispositi sunt judicandi, imò si injurias pati cogantur, si morbo aliquo afficiantur, & inde tristes ac meditabundi Patriam auram anhelent, affectum jam imminere probabile est. Quæ autem præsentem jam morbum indignant signa, sunt varia, inprimis tristitia continua, Patriæ meditatio unica, somnus perturbatus vel vigiliæ etiam conti-

nuæ, virium dejectiones, famis sitisque sensus immi-
nutus, anxietates, vel etiam palpitationes cordis, su-
spiria frequentia, stupiditas quoque animi, ad nihil
penè quàm Patriæ ideam attenti : quibus dein acce-
dunt morbi varii, sive affectum præcedentes sive
consequentes, prout sunt Febres continuæ & inter-
mittentes, contumaces satis, nî ægri desiderio satisfiat.

§. X.

Neque difficile est modum explicare, quo sym-
ptomata Nostalgiam consequentia fiant ; quantum n.
ad morbos antecedentes spectat, eorum ætiologiam
hic tradere nihil attinet. Ad reliqua v. explicanda præ-
supponimus in Nostalgia animum unicè intentum esse
in reditum in patriam ; Hoc objectum dein continuo
repræsentatum, tandem spiritus animales quasi fixos
reddit, aut potius ad unum semper motum, non nisi il-
lius objecti ideam excitantē, directos. Quo fit ut ad oc-
cursum aliorum objectorum segnes, debitam in senso-
rio communi vibrationem fibrillarum, animæ actus
suscitaturam, perficere nequeant. Quin & ob eandem
rationem spiritus in cerebro nimis occupati, sufficienti
copiâ & justo cum vigore per nervorum invisibiles
tubulos ad omnes partes influere, earumque actiones
naturales juvare nequeunt. Adeò ut hinc sensatio
appetitus non rectè procedat, aut, etiamsi appetui
qualicunque alimenti assumptione satisfiat, menstru-
um tamen stomachicum, ob spirituum animalium
defectum, iners redditum cibos imperfectè solvat,
crudiori que chylo ansam præbeat ; qui crudior chy-
lus postmodum in sanguinem intromissus, serum
viscidum producit, ex sero tandem viscido parci spiri-
tus animales gignuntur, lympheque tenacior evadit.
Spiritus verò animales ubi in parvâ copiâ regeneran-
tur, simulque ob continuantem mentis quasi Ecsta-
sim

in in cerebro consumuntur, sensim ac sensim motus voluntarii partim, partim & naturales torpescunt, languor totius oboritur, circulatio sanguinis hebescit, sanguis, ob particularum insufficientem volatilitatem, crassior redditur, sicque ad coagulationem recipiendam aptus, cor segnius movendo, vasaque distendendo, anxietates procreat. Febres etiam inprimis lentas, glandularum obstructionibus (à sero minus volatili viscido, crudo, & si placet, acido oriundis) ansam dando, producit. Tandem & spiritus nimium consumendo, actionibus omnibus hebetatis, mortem accelerat. Hæ certè vires solius imaginationis esse possunt, quas qui credere nescit, legat saltem eos, qui de imaginationis viribus scripserunt, inprimis autem Observationes egregias *Henrici ab Heers*.

§. XI.

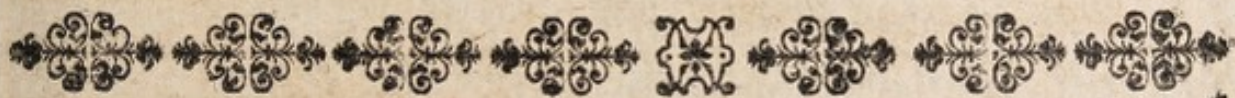
Ex dictis facile est colligere, qualisnam in hoc affectu prognosis sit instituenda. Sanabile malum est, si remedium debitum adhiberi potest; insanabile & lethale, vel saltem maximè periculosum, ubi media defunt, quibus ægri desiderio satisfieri licet. Symptomata comitantia augent sæpè periculum, inprimis si febris continua eaque ardens aut maligna simul adsit. Si æger recuset iter, malum diuturnum pronunciandum, lentâ remediorum operatione tollendum.

§. XII.

In curandi methodo ad Indicationes est attendendum, quarum duas præcipuè facio, Imaginationem læsam corrigendam, & Symptomata mitiganda. Quantum ad imaginationem læsam, si nondum radices egit profundas, si malum in principio saltem, aut imminens, si vires adhuc constantes, si febris abest, nihilque aliud impediatur, purgans ante omnia exhiberi poterit, quo saburra cruditatum in primis viis colle-

ctarum è corpore eliminetur, five dein illud sub forma pilularum cephalicarum, aut mercurialium, five sub formâ pulveris, five etiam sub formâ vini medicati per vices sumendi, fiat, parû interest, Nauseâ tamen præsentē, & ubi ventriculus animadvertitur viscidâ blennâ onustus, præstat vomitorium aliquod imprimis antimoniatum exhibere. Posthæc si æger plethoricus existat, venæ brachialis majoris sectio conducit. Symptomatibus autem prorenata occurrendum, ubi vires disjectæ, mixtura cardiaca sola cum Confect. Alkerm. complet. aut Confect. Catechu cochleatim haurienda præscribatur; præsentē autem febre continuâ, diaphoretica fixa cum cardiacis mixta frequenter sunt exhibenda; non omisis volatilibus, ubi sanguinis ad coagulationem dispositio, cum anxietate præcordiorum, cordisquæ palpitatione animadvertitur. Inquietudines perpetuæ, vigiliæ continuæ, internis quidem emulsionibus hypnoticis, externis verò balsamis cephalicis, Hyosciam. ol. atq; opio alteratis, quibus tēpora ac vertex illiniri possunt. Si febris sit intermittens, ea suis remediis frangenda, tollenda. Inter hæc spes facienda reditûs in patriam, quamprimum vires aliququaliter refarcitæ peregrinationis molestiæ ferendæ pares videantur: Consortia frequentia sunt addenda, quibus imaginatio ægri à pertinaci illa idea avellitur. His tamen & pluribus aliis ad eundem scopum collimantibus, si phantasma repetendæ patriæ nihil minuatur, Æger five Rheda, five Lectica, five quacunque alia commoditate, quantumcunque imbecillis & debilis in patriam confestim mittatur. Certum enim & plurimis hætenus exemplis comprobatum, omnes sic dimissos, vel in ipso itinere, vel statim post reditum convaluisse, ac è contrario plures, quibus media in patriam redeundi defuerunt, sensim

fenſim exhaustis ſpiritibus, animam efflaſſe, alios
etiam in Deliria, tandem que Maniam ipſam incidiſſe.
Quin haud ita pridem à Pariſienſi Mercatore mihi re-
latum, ſe famulum Helveticum habuiſſe, qui aliquan-
do triſtis & melancholicus fuerit, ut appetitu proſtra-
to laborare inceperit, tandem eum ad ſe veniſſe atque
inſtantibus precibus diſmiſſionem, cujus ſpem ſibi nul-
lam antea facere poterat, petiſſe. Quam cum Mer-
cator ſtatim concederet, famulus ex ſubitaneo gaudio
multum mutatus, phantaſma hoc intra aliquot dies a-
nimo excuſſit, atque poſtmodum Pariſiis manſit, affe-
ctu hoc nunquam amplius correptus.

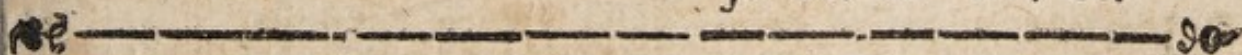
I.

Ad Preſantiſſ. & Doctiſſimum

DN. RESPONDENTEM.

Q*Vis tecum poſſet paribus certare lacertis?
Qui ingegno magnus, quemque Minerva ſacra
Præclarâ erudit Muſarum & Apollinis Arte,
Qui ingenii miras nunc quoque pandis opes.
Doctus ades nobis nec quicquam poſſumus unquam,
Nî meritas laudes hic celebrare tuas;
Optatum exerit hoc ſpecimen tua junior ætas,
Hinc cedit palma & laurea parta Tibi.*

J. H. S. Th. St.

II.

H*Elveticæ quiquis peregrino in limite genti
Infano patriam dicis amore peti,
Si ſapis, Helvetiam poſthac laudare memento,
Quæ gentem immemorem non finit eſſe ſui,
Sin immane putas vitium, mirabere gentem
Quæ vitio antidotum repperit ipſa ſuo*

Hoc

Hoc dabit HOFERUS, cujus jam pagina prodit.
Quâ patrium Helvetius corrigit ipse malum.

P. ANCILLON Metens. Med. Cult.

III.

Wahr sagte Cicero, (die Römische Redners Zung)
Daß nichts dem Vaterlande / sey Schatzbahr gleich zu
achten;
Entfernte macht es Kranck / so darnach sehnlich trachten/
Wann die dort wieder seyn / haben sie Linderung.
Diß zeigt Herz Hofer (der / auß Esculaps Geschlecht)
Durch diese Blätter hier / wie solche Lieb entspringet/
Wie solche nach und nach / den Leib zur Kranckheit zwinget/
Wie solche zu curiren, das lehret er hier recht/
En so! so fahr er fort / so fliegt man zu den Sternen/
Wann man sich übt wie er / die Künsten zu erlernen.

J. C. BARCKHAUSEN, Westphalus.

IV.

Desino mirari, cur hoc descripseris *αλγος*,
Est ratio, nemo quam cogitavit adhuc;
Nullus enim melius de re discurrere novit,
Quàm cui nonnunquam contigit ipsa quoque.
Sic amor ad Patriam in Studiis properare coëgit
Te, sic is calcar sedulitatis habet.

P.

J. B.

V.

Ignoscas, volui longum Tibi dicere carmen,
Sed mea vena tacens arida facta manet.
Non fingam carmen, pro carmine vota reponam,
I pede ter felix victor ovante domum.

N. T. M. S.

F I N I S.